

Uitvoeringsagenda 2025-2027

Circulaire samenleving

Inhoudsopgave

INLEIDING: ACHTERGROND UITVOERINGSAGENDA	3
DOEL: UITVOERING GEVEN AAN DE MIDDELLANGETERMIJNSTRATEGIE CIRCULAIRE SAMENLEVING 2025-2027	3
LOOPTIJD EN BUDGET	3
INBEDDING IN DE ORGANISATIE	3
AFHANKELIJKHEID VAN ANDEREN	3
TRANSITIEAANPAK VRAAGT OM FLEXIBILITEIT	4
SELECTIE VAN ACTIVITEITEN	4
UITVOERINGSAGENDA PER THEMA.....	5
THEMA 1: OPDRACHTGEVERSCHAP, INKOOP EN SUBSIDIES.....	5
THEMA 2: RUIMTE	8
THEMA 3. CIRCULAIR (VER)BOUWEN	10
THEMA 4. VERGUNNINGVERLENING, TOEZICHT EN HANDHAVING (VTH)	13
THEMA 5. BEDRIJVEN EN KETENS	15
VOORTGANGRAPPORTAGES.....	20
FINANCIËN	21
VERDELING CAPACITEIT EN MIDDELEN OVER DE THEMA'S.....	21

Inleiding: Achtergrond Uitvoeringsagenda

Doel: Uitvoering geven aan de Middellangetermijnstrategie Circulaire samenleving 2025-2027

Deze Uitvoeringsagenda Circulaire samenleving 2025-2027 (UVA CS) geeft uitvoering aan de Middellangetermijnstrategie Circulaire samenleving 2025-2035 (MTS CS). Daarin staat het beleid van de provincie Utrecht om het gebruik van primaire abiotische (nieuwe en niet-hernieuwbare) grondstoffen de komende tien jaar terug te dringen. Daarvoor zijn vijf focusthema's gekozen (1. Opdrachtgeverschap, inkoop en subsidies, 2. Ruimtelijk beleid, 3. Circulair (ver)bouwen, 4. Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), 5. Bedrijven en ketens). Daarnaast zet de MTS CS in op zogenaamde 'coördinatietaken'. De UVA CS geeft per focusthema én voor de coördinatietaken aan welke activiteiten de provincie uitvoert.

Looptijd en budget

Deze UVA CS geeft concrete handvaten voor het behalen van doelen binnen de genoemde focusthema's. Deze UVA CS heeft een looptijd van drie jaar (2025-2027) en deze wordt indien nodig periodiek geactualiseerd. Er is voor het behalen van de doelen een budget van € 2 miljoen per jaar beschikbaar gesteld en in 2026 en 2027 € 2,5 miljoen. De beschikbaarstelling van dit budget maakt onderdeel uit van de besluitvorming over de MTS CS. Er is een structurele capaciteit van 3 FTE beschikbaar binnen het apparaatskostenbudget voor de provinciale organisatie. Overige benodigde capaciteit komt ten laste van het opgavebudget. Wij gaan op dit moment uit van in totaal 6,2 FTE structureel benodigde inzet om de doelstellingen uit de MTS CS te realiseren (waarvan dus 3,2 FTE ten laste van het opgavebudget). Daarnaast zal incidenteel inhuur nodig zijn voor specifieke projecten die eveneens ten laste komt van het opgavebudget.

Inbedding in de organisatie

Het programmteam Circulaire samenleving voert de activiteiten in deze UVA CS uit en werkt daarbij samen met andere organisatieonderdelen, op de snijvlakken tussen het thema circulariteit en de (beleids)thema's van de andere teams. Het programmteam Circulaire samenleving zal bestaan uit de eerdergenoemde 6,2 FTE en wordt ondergebracht als lijnteam in de directie SLO.

De inzet van het team is grotendeels gericht op het uitvoeren van zogenaamde coördinatietaken, taken die dwars door de focusthema's van de MTS CS heen lopen en die gericht zijn op het versnellen van de transitie. Denk aan kennisontwikkeling, kennisdeling, monitoring en beïnvloeding. Een deel van de capaciteit van het team wordt gericht op het meehelpen van- en samenwerken met andere teams die werken aan de focusthema's, waaronder bijvoorbeeld Mobiliteit, Facilitair en ICT (duurzaam opdrachtgeverschap en inkoop), Ruimtelijke ontwikkeling (ruimte), Wonen en Energie (circulaire bouw), Milieu (VTH) en Economie (bedrijven en ketens).

Afhankelijkheid van anderen

De in deze UVA CS opgenomen activiteiten en middelen zijn nieuw en aanvullend ten opzichte van datgene wat de provincie Utrecht al doet. Uitgangspunt is dat de reguliere beleidsopgaven/lijnteam hun inzet continueren en dat vanuit Circulaire samenleving extra inzet en middelen worden toegevoegd en provincie breed coördinatietaken worden uitgevoerd (kennisontwikkeling, kennisdeling, monitoring, beïnvloeding)¹. Dat kan betekenen dat herprioritering van activiteiten in het UVA CS aan de orde is als bestaande

¹ Daarbij blijven budget(verantwoordelijkheid) en opdrachtgeverschap bij het programma Circulaire samenleving, tenzij expliciet anders afgesproken. Bij gezamenlijke inzet vanuit programma Circulaire samenleving en een andere programma's

inspanningen stoppen of veranderen. Daarnaast is de provincie afhankelijk van inzet en inspanningen van 'de buitenwereld'. Ook ontwikkelingen in de buitenwereld kunnen daarom aanleiding zijn voor herprioritering.

Transitieaanpak vraagt om flexibiliteit

Zoals uit voorgaande alinea blijkt is flexibiliteit in uitvoering nodig. De circulaire samenleving vraagt immers om een lerende transitieaanpak. Die flexibiliteit bouwen we op de volgende wijze in:

- We reserveren een deel van de inzet voor 'inspelen op kansen' (20% capaciteit en € 100.000 per jaar). Deze inzet kennen we dus niet op voorhand toe aan specifieke activiteiten, maar zetten we flexibel in om in te spelen op kansen en ontwikkelingen, mogelijk ook buiten de focusthema's.
- De Gedeputeerde Circulaire samenleving krijgt de ruimte om naar bevind van zaken te schuiven met inzet binnen en tussen thema's, in overleg met de desbetreffende portefeuillehouder over het effect van de verschuiving op de desbetreffende portefeuille (maar zonder tussenkomst GS).

Selectie van activiteiten

Aan deze UVA CS ligt een gedetailleerd werkplan ten grondslag. Deze UVA CS is niet uitputtend, maar geeft wel een goed inzicht in de belangrijkste activiteiten, soms enigszins geclusterd voor de leesbaarheid. We maken ook inzichtelijk welke bestuurlijke producten (rapportages, besluiten) wij de komende jaren verwachten en ongeveer wanneer.

kan bijvoorbeeld om praktische redenen worden besloten om de budgetverantwoordelijkheid/opdrachtgeverschap op één plek te beleggen.

Uitvoeringsagenda per thema

Deze UVA CS is per thema opgebouwd volgens eenzelfde stramien: een korte samenvatting van hoofddoel en subdoelen uit de MTS CS, en een overzicht van de belangrijkste activiteiten met een korte toelichting. Het is gebaseerd op een meer gedetailleerd werkplan waarbij een inschatting is gemaakt van de benodigde capaciteit en middelen voor de uitvoering van activiteiten.

Thema 1: Opdrachtgeverschap, inkoop en subsidies

Hoofddoel

Het verminderen van het gebruik binnen de provinciale organisatie van primaire abiotische grondstoffen via onze eigen opdrachtverlening, inkoop en subsidieverlening met 25% in 2027, 50% in 2030 en 75% in 2035.

Subdoelen

- De provincie Utrecht is toonaangevend in duurzaam opdrachtgeverschap.
- Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkoop (MVOI), waaronder circulariteit, is stevig verankerd in het inkoopproces.
- We stellen passende duurzame voorwaarden in alle relevante provinciale subsidies.
- We maken afspraken met Utrechtse gemeenten en waterschappen over het gezamenlijk (doorontwikkelen van) circulair opdrachtgeven en inkoop.
- We verkennen (na 2030, als we meer ervaring hebben met circulair inkoop als overheden) of ook (grote) Utrechtse bedrijven circulaire inkoopvoorwaarden (kunnen) stellen.

Belangrijkste acties

Actie: Het programmateam Circulaire samenleving ontwikkelt, samen met het team Inkoop, de maatschappelijke thema's uit het Manifest MVOI en het inkoop en de Utrecht academie, in 2026 een leer-en verbeterprogramma rond duurzaam opdrachtgeverschap, op alle niveaus in de organisatie en voeren dat in de jaren daarna uit.

- **Beoogd resultaat:** Een leer- en ontwikkelprogramma via de Utrecht Academie over MVOI voor verschillende doelgroepen binnen de provincie. Het programma zal uit verschillende "modules" bestaan die enerzijds het belang van goed opdrachtgeverschap onder de aandacht brengt en anderzijds inhoudelijk ingaat op de zes maatschappelijke thema's en handvaten geeft voor toepassing binnen eigen aanbestedingen.
- **Verwacht effect:** Kennisontwikkeling over MVOI en hoe dit toe te passen binnen de eigen werkzaamheden en/of aanbestedingen.

Actie: Er komt een Kwartiermaker Circulair opdrachtgeverschap voor een periode van twee jaar, die aan de slag gaat om circulair Opdrachtgeverschap en Inkoop en Assetmanagement binnen de provincie te versterken bij drie prioritaire gebieden: mobiliteit, facilitaire zaken en ICT. Deze kwartiermaker ontwikkelt o.a. een werkwijze rond

het registreren en toegankelijk maken van informatie over materialen in provinciale assets en materialenpaspoorten en stelt randvoorwaarden vast voor een informatiesysteem.

- **Beoogd resultaat:** Circulair opdrachtgeverschap is verankerd in de systemen en werkwijze van de provincie zodat we beter weten wat we aan materialen inkopen, beheren en verbruiken en hoe we het aan het eind van de levensduur zo duurzaam mogelijk terugwinnen.
- **Verwacht effect:** We gebruiken minder grondstoffen door een langere levensduur en realiseren aan het eind van de levensduur een hoogwaardiger niveau van hergebruik.

Actie: We sturen aan op minder vrijblijvendheid bij de keuze voor duurzaamheidscriteria in aanbestedingen binnen de drie prioritaire gebieden: mobiliteit, facilitaire zaken en ICT waarbij substantiële hoeveelheden grondstoffen gemoeid zijn. In die aanbestedingen worden voortaan circulaire eisen opgenomen, bijvoorbeeld rondom CO₂-beprijzing.

- **Beoogd resultaat:** In de helft van de aanbestedingen binnen de drie prioritaire gebieden worden circulaire eisen opgenomen in 2026 (aanloopjaar is 2025).
- **Verwacht effect:** Dat de provincie Utrecht hierdoor duurzamer en meer circulair inkoopt.

Actie: Er komt in 2025 een inkoopplan en een hulpmiddel die het gemakkelijker maakt voor projectleiders om circulaire eisen te formuleren. We sluiten daarin ook aan op afspraken rondom CO₂-beprijzing.

- **Beoogd resultaat:** Er wordt gebouwd aan een hulpmiddel om de organisatie te kunnen ondersteunen bij het toepassen van MVOI bij nieuwe inkoopopdrachten. Met behulp van deze tool kunnen de medewerkers in de toekomst snel informatie vinden over de inhoud van verschillende maatschappelijke thema's en hoe deze toe te passen in hun inkopen. De tool bevat ook voorbeelden van selectiecriteria, eisen, gunningscriteria als contractbepalingen.
- **Verwacht effect:** De organisatie past meer (circulaire) duurzaamheidseisen toe in eigen werkzaamheden en/of aanbestedingen, waardoor de provincie minder primaire abiotische grondstoffen gebruikt.

Actie: Vanaf 2025 werkt de organisatie met een Expertteam Duurzaam inkopen en aanbesteden dat projectleiders helpt met het specificeren en formuleren van duurzame (waaronder circulaire) inkoopvoorwaarden.

- **Beoogd resultaat:** Het oprichten van een multidisciplinair expertteam met vertegenwoordiging vanuit de verschillende opgaven en afdelingen die gelieerd zijn aan de zes maatschappelijke thema's en team Inkoop. Het expertteam fungeert als regisseur van vraag en aanbod tussen de verschillende opgaves/programma's en afdelingen. Het expertteam adviseert in 2026 bij 25% van de aanbestedingen over MVOI.
- **Verwacht effect:** Circulariteit wordt beter meegenomen in aanbestedingen, wat (op termijn) leidt tot duurzamere inkoop en minder grondstoffengebruik.

Actie: Eind 2024 wordt de Algemene Subsidieverordening provincie Utrecht aangepast. Hierin wordt als algemene strekking opgenomen dat het bij subsidieregelingen mogelijk wordt om nadere subsidieverplichtingen op te leggen op het gebied van duurzaamheid (waaronder circulariteit). We richten ons op het toepassen van circulariteit binnen minimaal vijf subsidieregelingen per jaar.

- **Beoogd resultaat:** Circulariteit is opgenomen in minimaal vijf subsidieregelingen per jaar.

- **Verwacht effect:** Subsidierelaties worden bewuster van circulariteit en dat (daardoor) het gebruik van grondstoffen afneemt.

Actie: We bouwen de bestaande Coalitie Regionaal Circulair Inkoop en Opdrachtgeverschap (RCIO) binnen de Cirkelregio Utrecht uit met als doel om regionaal meer samen te werken. Er wordt een plan van aanpak opgesteld voor de periode 2025-2027 en voor de uitvoering hiervan wordt een projectleider RCIO aangesteld.

- **Beoogd resultaat:** Bij minimaal vijf concrete aanbestedingen worden circulaire eisen geformuleerd en daarover vindt kennisuitwisseling plaats.
- **Verwacht effect:** Gemeenten, provincie en waterschappen kunnen beter gebruikmaken van elkaars kennis over circulair inkopen en opdrachtgeven.

Toelichting op de acties

Circulair inkopen begint bij opdrachtgeverschap (de juiste zaken uitvragen), vandaar dat daar focus op ligt. Samenwerking met andere overheden loopt zoveel mogelijk via de bestaande samenwerking in het RCIO/de Alliantie Cirkelregio en het Inkoop platform provincies (IPP). Op dit moment gaat het om een verdere ambtelijke samenwerking binnen bestaande kaders en worden nog geen bestuurlijke besluiten voorzien.

Interne rolverdeling

Team Circulaire samenleving verzorgt, samen met team Inkoop, de inhoudelijke opzet en coördinatie van het leer- en verbeterprogramma, inzet van/in het RCIO en opdrachtverlening richting een tijdelijke kwartiermaker. Team Inkoop beschikt over een Regisseur MVOI die de oprichting van het expertteam duurzaam inkopen en het ontwikkelen van een inkoopplan en criteria-hulpmiddel coördineert. Team Subsidies heeft de leiding in het aanpassen van de Algemene Subsidieverordening, waarna team Circulaire samenleving in samenspraak met subsidie verlenende afdelingen kijkt in welke subsidieregelingen circulaire voorwaarden opgenomen kunnen worden. Kosten gemoeid met circulaire aanbestedingen worden gedragen door de aanbestedende afdeling, ook als circulair aanbesteden een meerprijs zou hebben boven regulier aanbesteden.

Te verwachten bestuurlijke producten

- Actualisatie Algemene subsidieverordening, PS 2024
- Besluitvorming GS over aanpassingen in individuele subsidieregelingen

Thema 2: Ruimte

Hoofddoel

50% minder gebruik van primaire abiotische grondstoffen in 2035 mogelijk maken binnen provincie Utrecht, door via het ruimtelijk beleid aan te sturen op voldoende ruimte voor circulaire activiteiten.

Subdoelen

- De provincie Utrecht heeft een ruimtelijk-economische strategie voor de Circulaire samenleving, geënt op ruimtelijke circulaire hoofdstructuren. Hierdoor krijgen de functies die nodig zijn voor een werkende circulaire samenleving ook daadwerkelijk een geschikte plek binnen de provincie Utrecht.
- We bereiden de provincie voor op de ruimtelijke transitie van een lineaire naar een circulaire economie, zodat in 2035 circulaire bedrijvigheid de norm is bij nieuwe economische ontwikkeling en hiervoor strategische locaties beschikbaar zijn.
- Subdoel 1 en 2 integreren in de gewijzigde provinciale Omgevingsvisie en Omgevingsverordening in 2026 Coördinatie tussen de provinciale ruimtelijke structuur en het nationaal en lokaal niveau.

Belangrijkste acties

Actie: Om strategische locaties voor de circulaire samenleving te beschermen nemen we een aantal stappen en onderzoeken, die deels parallel lopen (we werken aan meerdere zaken tegelijkertijd). Het programmateam Circulaire samenleving ontwikkelt in 2025, samen met team Economie, een ruimtelijk-economische strategie voor de Circulaire samenleving². Dat houdt in dat we in beeld brengen welke circulaire functies we in de provincie Utrecht een plek willen geven (of omdat ze noodzakelijk zijn, of omdat ze het economisch profiel van de provincie versterken). We brengen in beeld wat het verwachte ruimtebeslag is van deze functies op de korte en lange termijn. We onderzoeken wat de impact van deze transitie is op de lineaire functies in de huidige economie. Dat doen we op basis van de best beschikbare kennis op dit moment en we brengen in beeld welke onderzoeksvragen voor de toekomst het oplevert. We maken hiermee een start op basis van atelierssessies met het bureau BVR in 2024. Hiervoor worden o.a. kaartlagen per deelgebied ontwikkeld met externe stakeholders.

- **Beoogd resultaat:** In 2025 is een ruimtelijk-economische strategie ontwikkeld die inzicht geeft in de specifieke locaties en functies die nodig zijn voor de circulaire economie binnen de provincie Utrecht.
- **Verwacht effect:** Dit zorgt voor een gefundeerde basis waarop de provincie gericht ruimte kan toewijzen/behouden/reserveren voor circulaire functies op de meest kansrijke locaties, waardoor de circulaire transitie daadwerkelijk kan plaatsvinden. De provincie krijgt een circulair economisch profiel door circulaire bedrijvigheid de nodige fysieke ruimte te geven.

Actie: Daarnaast onderzoeken we (parallel) hoe we strategische locaties planologisch kunnen reserveren of behouden voor circulaire activiteiten. We kijken daarbij in eerste instantie naar hoge milieucategorie bedrijventerreinen, omdat we weten dat daaraan een tekort ontstaat in de circulaire transitie. Ook hebben we specifieke aandacht voor waterontsloten bedrijventerreinen. De transitie betekent echter ook een krimp/afbouw van lineaire bedrijvigheid, waarmee ruimte vrijkomt voor circulaire bedrijvigheid. De inzichten uit de ruimtelijk-economische strategie kunnen leiden tot extra type functies of bedrijven waarvoor we planologische ruimte moeten reserveren of programmeren.

² Hiermee geven we ook invulling aan motie 24-6 over bedrijventerreinen en de circulaire economie.

- **Beoogd resultaat:** Strategische locaties voor circulaire bedrijvigheid, met name op terreinen met hoge milieucategorieën, worden in 2026 planologisch gereserveerd.
- **Verwacht effect:** Dit leidt tot een betere planning en bescherming van schaarse ruimte voor circulaire activiteiten, waardoor er voldoende capaciteit is voor de groei van circulaire bedrijvigheid. Hierdoor wordt de transitie naar een circulaire economie praktisch ondersteund en versneld.

Actie: We zorgen ervoor dat circulariteit op basis van voorgaande activiteiten verankerd wordt in de gewijzigde omgevingsvisie in 2026. De ruimtelijk-economische strategie voor de circulaire samenleving provincie Utrecht en de strategische locaties voor circulaire bedrijvigheid vormen de basis voor de input bij het wijzigingstraject van de omgevingsvisie in 2025. Daarnaast worden waar mogelijk de circulaire doelen ook vertaald in de omgevingsverordening in een parallel traject dat ook in 2026 wordt opgeleverd.

- **Beoogd resultaat:** Circulariteit wordt in 2026 verankerd in de omgevingsvisie en omgevingsverordening, waarbij de ruimtelijke strategie en het circulaire beleid als basis dienen.
- **Verwacht effect:** Dit biedt een robuust kader voor de provincie en gemeenten om duurzame en circulaire ruimtelijke ontwikkeling te stimuleren. Op lange termijn leidt dit tot een vermindering van het gebruik van grondstoffen en een betere integratie van circulaire principes in ruimtelijke ordening.

Actie: De OMU kan een belangrijke rol krijgen in het realiseren van doelen uit de ruimtelijke strategie en het circulair economisch beleid. Samen met hen wordt onderzocht of in 2027 een pilot kan worden opgezet in het kader van het herontwikkelen van bedrijventerreinen en het stimuleren van circulaire initiatieven en innovaties.

- **Beoogd resultaat:** In 2027 wordt samen met OMU een pilot opgezet voor de herontwikkeling van bedrijventerreinen en het stimuleren van circulaire initiatieven.
- **Verwacht effect:** De pilot resulteert in een schaalbare aanpak voor de herontwikkeling van bedrijventerreinen volgens circulaire principes, wat leidt tot een efficiënter gebruik van ruimte en grondstoffen. Het creëert daarnaast een voorbeeld voor andere gebieden in de provincie om vergelijkbare initiatieven te ontwikkelen.

Actie: We nemen regie op afstemming tussen gemeenten waar het gaat om regionale circulaire functies zoals bijvoorbeeld circulaire ambachtscentra, locaties voor bedrijven die afval opnieuw gebruiken (upcycle centers), sorteercentra voor reststromen, depots enzovoorts. We zorgen er daarnaast voor dat (kleinere) gemeenten ons circulair ruimtelijk beleid ook kunnen integreren in hun omgevingsplan door in 2026 een keuzepakket aan te bieden met hapklare brokken beleid die ze kunnen overnemen.

- **Beoogd resultaat:** Circulaire functies waar regionale afstemming voor nodig is zijn geïdentificeerd en hierover vindt afstemming plaats in sessies tussen gemeenten, georganiseerd door de provincie. In 2026 helpt het keuzepakket kleinere gemeenten om circulair ruimtelijk beleid eenvoudig te integreren in hun omgevingsplannen.

- **Verwacht effect:** Dit vergroot de samenwerking en coherentie tussen gemeenten, waardoor circulaire functies zoals opslag, logistiek en verwerkingsfaciliteiten strategisch worden verdeeld. Ook maakt het kleinere gemeenten mogelijk sneller stappen te zetten richting circulaire doelen, wat zorgt voor een breed gedragen transitie in de gehele provincie.

Interne rolverdeling

Het ruimtelijk beleid (Omgevingsvisie, Omgevingsverordening) wordt opgesteld door team Strategische Ruimtelijk Ontwikkeling (SRO) en coördinatie omgevingsbeleid. Team Circulaire samenleving levert daarvoor inhoudelijke bouwstenen aan met betrekking tot circulariteit. Die bouwstenen zijn grotendeels een coproductie met het team Economie, zeker daar waar de ruimtelijk-economische strategie voor de circulaire samenleving betreft. Ook bij het ondersteunen van gemeenten, inclusief het uitwerken van mogelijkheden om circulariteit in ruimtelijk beleid te verankeren, is er sprake van gedeeld trekkerschap. Contacten met OMU lopen primair via het team Economie, team Circulaire samenleving levert input, denkkraft, organisatiekracht en middelen om daarmee ene 'plus' te zetten op lopende samenwerking.

Te verwachten bestuurlijke producten

- Ruimtelijk-economische strategie Circulair provincie Utrecht, GS Q4 2025
- Wijziging omgevingsvisie en omgevingsverordening (waarin circulaire transitie verankerd is), PS 2026

Thema 3. Circulair (ver)bouwen

Hoofddoel

In zowel de nieuwbouw als de renovatie/verbouw worden 50% minder abiotische grondstoffen gebruikt in 2030 en 60% in 2035.

Subdoelen

- Doorontwikkelen van het Convenant Toekomstbestendig Bouwen.
- 50% biobased materiaalgebruik bij isolatie en verbouwing.
- Circulariteit in de (woning)bouwketen versterken.
- Het goede voorbeeld geven.

Belangrijkste acties vanuit programma Circulaire samenleving

Actie: We gaan gemeenten ondersteunen met betere uitvoering en implementatie van het Convenant Toekomstbestendig Bouwen. We trekken capaciteit aan om de diverse Utrechtse gemeenten te begeleiden. Gemeenten krijgen ondersteuning bij de volgende activiteiten:

- Doorrekenen van maatschappelijke kosten en baten die er komen kijken bij ontwikkelen volgens het convenant. Veel gemeenten hebben deze kennis niet in huis.
- Kick-offs organiseren: bij de start van een nieuwe ontwikkeling een kick-off organiseren met alle stakeholders (integraal) om de kaders te bespreken.
- Implementeren van het convenant door betere inrichting in eigen organisatie: opnemen in Omgevingsvisie, -plan, en planregels, aanpassen werkwijze rondom bijvoorbeeld projecten en handhaving.
- **Beoogd resultaat:** Gemeenten hebben de interne processen en werkwijze zo ingericht dat ze goed invulling kunnen geven aan de doelstellingen en ambities die in het convenant staan.
- **Verwacht effect:** Nieuwbouwprojecten binnen de gemeenten voldoen aan de normen en eisen die vastgesteld zijn in het convenant.

Actie: We gaan gemeenten ondersteunen met een aanpak rondom biobased bouwen in de bestaande bouw. Hierbij zoekt het team Circulaire samenleving de verbinding met de activiteiten die worden ontplooid vanuit het Energie Diensten Centrum (EDC) en het Meerjarige Collectieve Ontzorging (MCO) programma vanuit energietransitie. Zo zullen we bijvoorbeeld bijeenkomsten en trainingen organiseren voor energieadviseurs over de mogelijkheden van biobased isoleren. Ook plegen we extra inzet om het aanbod van biobased leveranciers binnen het MCO-programma te vergroten.

- **Beoogd resultaat:** Biobased mogelijkheden zijn zo goed mogelijk verwerkt binnen de activiteiten van het EDC en MCO-programma.
- **Verwacht effect:** Meer huizen worden geïsoleerd met biobased materialen en het aanbod van biobased isolatiemateriaal neemt toe waardoor de prijs van biobased mogelijkheden daalt.

Actie: We stellen een coördinator biobased aan binnen onze eigen provinciale organisatie. Deze coördinator zorgt voor afstemming tussen de diverse programma's die zich bezighouden met biobased bouwen en/of isoleren. Ook zorgt de coördinator ervoor dat vragen die bij de provincie binnenkomen over biobased initiatieven goed worden opgepakt en afgehandeld.

- **Beoogd resultaat:** Betere afstemming tussen biobased activiteiten en biobased beleid dat elkaar optimaal aanvult.
- **Verwacht effect:** Goed afgestemd beleid wat bijdraagt aan de doelstelling om minimaal 30% biobased materialen te gebruiken in de bouwsector.

Actie: Starten van een pilot met biobased materialen. De komende jaren willen we een aantal biobased innovaties en initiatieven stimuleren die op dit moment nog tegen diverse obstakels aanlopen.

- **Beoogd resultaat:** Het tot stand brengen van minimaal drie biobased pilots tot en met 2027.
- **Verwacht effect:** Beter inzicht in de mogelijkheden van biobased materialen en obstakels weggenomen voor biobased initiatieven wat ook helpt bij toekomstige initiatieven.

Belangrijkste acties die al lopen vanuit andere programma's

Actie: Doorontwikkelen van het Convenant Toekomstbestendig Bouwen. Samen met alle ondertekenaars van het convenant wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de ambities in het convenant. Hiervoor gaat een partij worden ingehuurd die dit proces gaat faciliteren, tot afspraken komt met derden en diverse bijeenkomsten gaat organiseren om te komen tot nieuwe afspraken met de woningbouwcorporaties, overheden, en andere stakeholders. Tenslotte gaat programma Wonen ook aan de slag met de opgave om het convenant op te schalen naar nationaal niveau.

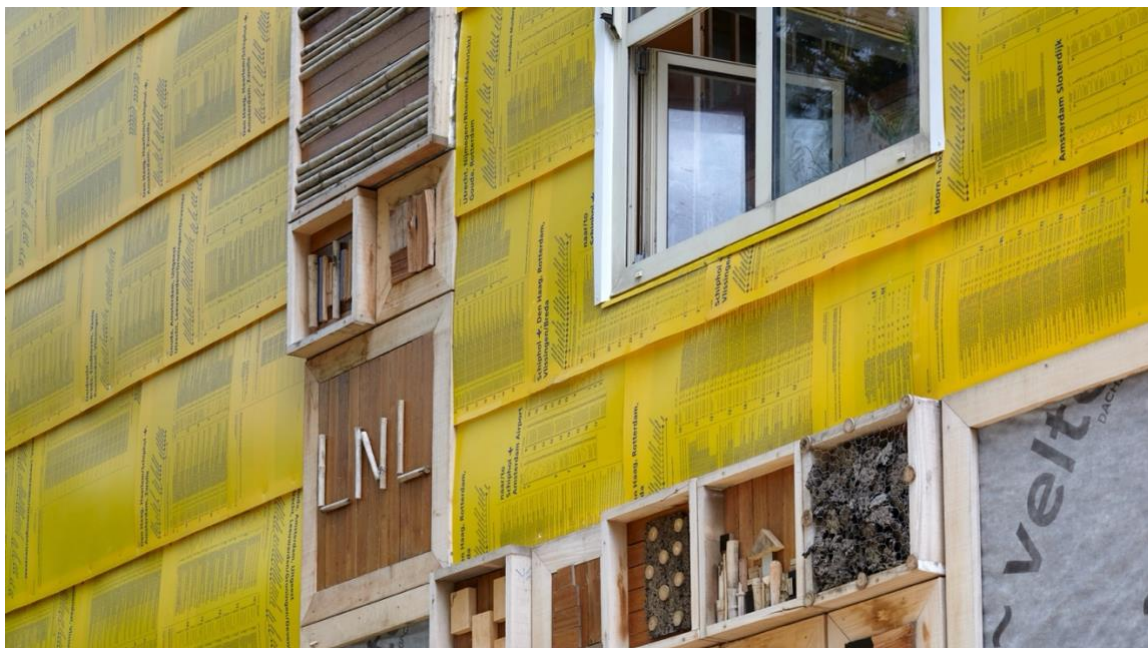
Actie: De inzet van ketenregisseurs voor het vormen van biobased ketens. Building Balance, landelijke programma dat werkt aan transitie biobased bouwen, heeft een opdracht gekregen van de provincie Utrecht om een Utrechtse doorvertaling te maken van de Landelijke Aanpak Biobased. Hiervoor worden ketenregisseurs ingezet om ketens te vormen van "land naar pand".

Actie: Het stimuleren van digitalisering en circulariteit in de bouwketen via het programma DigiC. Hierbinnen worden diverse innovatieprojecten in de bouwsector opgezet en uitgevoerd om de digitalisering en circulaire transitie in te bouwen te bevorderen.

Actie: Het stimuleren van de isolatieopgave via het EDC en daarbinnen het MCO-programma. Hiervoor is via een tender een partij aangesteld (Winst uit je Woning) die gemeenten van A tot Z begeleidt, om er uiteindelijk voor te zorgen dat zo veel mogelijk woningen op een goede manier worden geïsoleerd.

Toelichting op de acties

Op het thema bouw is er al een aantal grote en belangrijke initiatieven opgezet vanuit de andere teams. Denk hierbij aan het Convenant Toekomstbestendig Bouwen en de hele isolatieopgave vanuit het EDC. De activiteiten zijn zo samengesteld dat de diverse aspecten van de bouwopgave; nieuwbouw, renovatie en isolatie worden meegenomen en dat het goed aansluit op de reeds lopende activiteiten. Vanuit het programma Circulaire samenleving zetten we hier een 'plus' op om het gebruik van biobased materialen te promoten en gemeenten daarin te ondersteunen.

Interne rolverdeling

Vanuit het team Circulaire samenleving werken we nauw samen met de andere programma's die werken aan de bouwopgave zoals Wonen en Energietransitie. Er wordt op dit thema vooral een 'plus' gezet op bestaande initiatieven. Bijvoorbeeld door te kijken hoe we specifiek biobased isoleren in de bestaande bouw beter kunnen verwerken in de activiteiten van het EDC. Of door het aanstellen van de coördinator biobased die de diverse activiteiten beter met elkaar gaat verbinden.

Te verwachten bestuurlijke stukken

- Geen stukken vanuit programma Circulaire samenleving, omdat het trekkerschap van de acties bij andere teams ligt en programma Circulaire samenleving daarbij faciliteert en ondersteunt.

Thema 4. Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)

Hoofddoel

Via het VTH-instrumentarium het gebruik van primaire abiotische grondstoffen door bedrijven reduceren.

Subdoelen

- Versterken inzet omgevingsdiensten.
- Opnemen van circulaire vergunningsvoorschriften.
- Meer experimenteerruimte creëren voor circulaire activiteiten van de bedrijven.
- Vergroten en intensiveren van de kennisontwikkeling en training voor bedrijven.
- Opzetten van kenniskringen tussen bedrijven en Omgevingsdiensten en daarmee onder andere inbreng genereren voor ketenregisseurs en innovatie.

Belangrijkste acties

Actie: Het opnemen van circulariteit in het VTH-proces zal (met name) de eerste jaren een verzwaring van het werkpakket voor de omgevingsdiensten betekenen. We versterken de omgevingsdiensten door middelen beschikbaar te stellen voor het werven van nieuwe adviseurs voor circulair vergunningsverlening, toezicht en handhaving. We zien dit als een transitie-opgave en daarom wordt er tijdelijk een budget van €300.000,- per jaar voor eerste drie jaar gereserveerd om 2 FTE te kunnen inzetten op deze nieuwe rol. Daarna wordt verwacht dat deze taak en rol wordt geïntegreerd in de standaard bedrijfsvoering van de omgevingsdiensten.

- **Beoogd resultaat:** De omgevingsdiensten starten in 2025 met circulair experts op VTH. Na drie jaar is deze expertise geïntegreerd in hun reguliere bedrijfsvoering.
- **Verwacht effect:** Dit leidt tot een efficiëntere implementatie en controle van circulaire regelgeving en vergunningsvoorwaarden, waardoor bedrijven sneller aan circulaire eisen voldoen en grondstofgebruik in de provincie structureel afneemt.

Actie: Samen met het team Milieu (onderdeel VTH) zet het programmateam Circulaire samenleving de omgevingsdiensten aan om standaard circulaire voorschriften op te nemen in vergunningen voor de maakindustrie. Voor afvalpreventie worden deze standaardvoorschriften vanaf 2025 opgesteld en geïmplementeerd en jaarlijks met de omgevingsdiensten geëvalueerd. Daarnaast wordt er een pilot gestart waarbij bij jaarlijks drie vergunningsaanvragers voorschriften krijgen om onderzoek te doen naar mogelijkheden om op innovatieve wijze grondstoffengebruik te verminderen, waarvan de resultaten bindend kunnen zijn via maatregelen.

- **Beoogd resultaat:** In 2025 zijn circulaire voorschriften voor afvalpreventie standaard opgenomen in vergunningen en daardoor wordt grondstoffenverbruik systematisch verminderd. Hierdoor wordt afvalpreventie concreet onderdeel van het vergunningverleningsproces en komen er jaarlijks nieuwe maatregelen voor grondstofbesparing.
- **Verwacht effect:** Dit zorgt voor een structurele vermindering van afval en bouwt het gebruik van primaire abiotische grondstoffen door bedrijven in de pilots af. Ook krijgen de omgevingsdiensten betere handvatten voor toekomstige voorschriften rond vermindering grondstofgebruik.

Actie: We gaan onderzoeken hoe we meer experimenteerruimte kunnen creëren voor innovatie in circulaire activiteiten. Circulaire bedrijven en productieprocessen botsen soms met de bestaande wet- en regelgeving. Dat betekent dat we in vergunningverlening verantwoord willen experimenteren om deze activiteiten toch mogelijk te maken. Dit doen we onder andere door standaardvoorschriften experimenteerruimte op te stellen en in vergunningen op te nemen. We gaan op ambtelijk en bestuurlijk niveau het gesprek aan over waar we verantwoord kunnen experimenteren (risico's nemen) en verrichten verdiepend onderzoek naar de (juridische) mogelijkheden waar nodig.

- **Beoogd resultaat:** De provincie maakt experimenteren voor bedrijven eenvoudiger d.m.v. standaardvoorschriften waardoor zij, mits milieuneutraal, experimenten kunnen opzetten zonder een heel nieuw vergunningstraject te moeten aangaan.
- **Verwacht effect:** Door experimenteren sneller en eenvoudiger te maken wordt de groei van circulaire innovaties gestimuleerd in de provincie en versnelt dit het sluiten van de grondstoffenkringloop.

Actie: We zetten samen VTH en de omgevingsdiensten in op een goede kennisinfrastructuur waarin bedrijven eenvoudig de relevante informatie over circulaire subsidies, innovatie, wetgeving en maatregelen weten te vinden. Hierbij sluiten we zoveel mogelijk aan op bestaande voorzieningen van Omgevingsdienst Nederland (ODNL), het digitaal ondernemersplein en ervaringen van andere provincies. De werking van deze kennisinfrastructuur wordt in 2026 in een pilot getest bij een tiental bedrijven.

- **Beoogd resultaat:** In 2027 vinden bedrijven eenvoudig alle relevante informatie over circulaire wetgeving, subsidies en innovatie. Hierdoor kunnen bedrijven direct aan de slag met circulaire activiteiten.
- **Verwacht effect:** Dit resulteert in een toename van circulaire bedrijfsinitiatieven en meer gebruik van bestaande subsidies, waardoor de circulaire transitie binnen de provincie versnelt. Bedrijven krijgen sneller toegang tot relevante informatie, wat hun innovatiekracht vergroot.

Actie: Afgelopen jaar is de nieuwe Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) ingevoerd, een Europese rapportageplicht voor bedrijven op het gebied van duurzaamheid. We maken een analyse van de eerste CSRD-

rapportages en bezien of deze bruikbaar zijn als instrument om inzicht te krijgen in grondstoffengebruik en 'circulaire volwassenheid' van bedrijven. Dit doen we binnen de nu voorziene formatie van het team Circulaire samenleving.

- **Beoogd resultaat:** Analyse van de opbrengsten en de bruikbaarheid van de eerste CSRD-rapportages.
- **Verwacht effect:** Meer inzicht in de circulaire potentie van bedrijven, waardoor de omgevingsdiensten en provincie gericht beleid kunnen maken en VTH-taken uitvoeren.

Interne rolverdeling

Team Circulaire samenleving werkt nauw samen met team Milieu (onderdeel VTH). Bovenstaande acties worden gezamenlijk opgepakt. Het beleid dat vanuit team Circulaire samenleving wordt opgesteld wordt getoetst op uitvoerbaarheid met het team Milieu. Team Milieu vertaalt dit vervolgens samen met team Circulaire samenleving naar de opdracht voor de omgevingsdiensten in het JUP (Jaarlijks Uitvoeringsprogramma). (Meer)jaarlijks wordt de aanpak en de doelstellingen voor de omgevingsdiensten geëvalueerd en aangescherpt in Big 8-sessies³ onder begeleiding van team Milieu.

Te verwachten bestuurlijke stukken

- Besluitvorming over middelen voor circulaire FTE's bij de omgevingsdiensten, GS Q2 2025
- Potentieel: besluiten over experimenteerruimte in GS
- Uitkomsten analyse CSRD, GS najaar 2025
- Rapportage over voortgang en praktijklessen circulaire voorschriften, GS en PS 2027

Thema 5. Bedrijven en ketens

Hoofddoel

Versterken van de kracht van de regionale economie door bedrijven te ondersteunen in de circulaire transitie. Daardoor blijft de Utrechtse economie toekomstbestendig en worden ondernemers minder afhankelijk van de levering van grondstoffen, ook wanneer grondstoffen schaarser worden.

Subdoelen

- Visie/beleid ontwikkelen welke bedrijven we in Utrecht willen hebben (in samenhang met ruimtelijke visie).
- Samenwerking en ketens bevorderen.
- Individuele ondernemers ondersteunen en faciliteren.
- Utrecht maak het verschil in (circulair) financieren.

Belangrijkste acties vanuit programma Circulaire samenleving

Actie: In samenhang met de ruimtelijk-economische strategie voor de Circulaire economie die wij opstellen (zie thema 2 Ruimte) stelt team Circulaire samenleving -samen met team Economie- beleid op voor het meer circulair maken van bestaande bedrijvigheid, voor zover die past binnen de ruimtelijk-economische visie. In het beleid beantwoordt team Circulaire samenleving vragen als 'hoe beoordelen wij of een bedrijf circulair is' en 'hoe ondersteunen wij ondernemers die meer circulair willen worden?'

³ De BIG-8 fungeert als raamwerk, dat tegelijkertijd de dienst stimuleert om efficiënt en effectief te functioneren. Het is belangrijk om met alle partners tot een gezamenlijke aanpak, doelstelling en prioritering te komen, zodat de aanwezige capaciteit en het VTH-instrumentarium zo doeltreffend mogelijk wordt gebruikt en ten goede komt aan een schone, veilige en duurzame leefomgeving voor de inwoners (Bron: IPLO).

- **Beoogd resultaat:** De totstandkoming van een circulaire economische strategie eind 2025.
- **Verwacht effect:** Een helder sturingskader waardoor Provincie Utrecht goed kan sturen op de transitie van een lineaire naar een circulaire economie.

Actie: We stellen een ketenregisseur aan die zich in elk geval voor 2025 voornamelijk gaat richten op twee activiteiten; concrete projecten op bedrijventerreinen in Utrecht en ketens binnen de architectenbranche⁴. Door analyses van grondstoffenstromen, het economisch regionaal profiel en werklandschappen van de toekomst proberen we de ketenregisseur zo efficiënt mogelijk in te zetten. De ketenregisseur wordt aangestuurd door team Economie omdat dit goed aansluit op de twee huidige ketenregisseurs die al aangesteld zijn. De activiteiten van de ketenregisseur zullen periodiek worden geëvalueerd om ervoor te zorgen dat de inzet op de juiste activiteiten en ketens wordt gericht.

- **Beoogd resultaat:** In 2025 minimaal drie succesvolle circulaire projecten op bedrijventerreinen en minimaal 1 ketenproject binnen de architectenbranche.
- **Verwacht effect:** Reductie van grondstoffen op de bedrijventerreinen en kennisdeling onderling. De ketenprojecten in de architectenbranche draagt bij aan de ontwikkeling van nieuwe bouwmethodes en reduceert het gebruik van abiotische grondstoffen in de bouw.

Actie: We gaan maatwerkondersteuning verlenen aan individuele bedrijven en innovatieve initiatieven daar waar kansen zich voordoen. Dit kan in de vorm van een innovatiesubsidie, afnamegarantie, een investering, haalbaarheidsonderzoek etc. We leveren maatwerk daar waar kansen zich voordoen. Hierbij wordt altijd eerst gekeken en gebruik gemaakt van de bestaande mogelijkheden zoals de innovatie subsidieregelingen vanuit Kansen voor West.

- **Beoogd resultaat:** Circulaire initiatieven worden versneld en kunnen doorgang vinden door de maatwerkondersteuning van de provincie.
- **Verwacht effect:** De transitie naar circulaire bedrijvigheid wordt versneld door kennisdeling en concrete ondersteuning vanuit de provincie.

Actie: Ondersteunen van circulaire bedrijfsnetwerken om kennisdeling te stimuleren en contacten te leggen. De circulaire transitie is nog volop in ontwikkeling waarbij het van belang is dat bedrijven elkaar beter weten te vinden en dat nieuwe kennis die wordt ontwikkeld en opgedaan ook wordt gedeeld met een brede groep van bedrijven. Hiervoor is een startsubsidie gegeven aan circulaire Utrecht om dit op te richten. Daarnaast is onderlinge kennisuitwisseling tussen gemeenten via het Utrechtse Circulaire Ambtenaren Netwerk (UCAN) van belang.

⁴ Team Circulaire samenleving kiest voor deze twee activiteiten, omdat we denken dat we hiermee de meeste impact kunnen maken: de bedrijventerreinen omdat we daarmee aansluiten op lopende inzet (en concrete hulpvragen) vanuit gemeenten, de architectenbranche omdat dat een relatief sterke branche is in de provincie Utrecht en we via architecten een impuls willen geven aan circulair ontwerp en het gebruik van biobased materialen.

- **Beoogd resultaat:** De totstandkoming van een circulair bedrijvennetwerk waarin bedrijven elkaar helpen in de circulaire transitie.
- **Verwacht effect:** Minimaal drie samenwerkingsprojecten per jaar die voortvloeien uit het netwerk.

Belangrijkste acties die al lopen vanuit programma Circulaire Economie

Actie: Ketenregisseurs voor de zorgsector. Hiervoor zijn twee adviseurs (1FTE) aangesteld om projecten aan te jagen en te realiseren in de zorgsector in Utrecht. De ketenregisseurs zorgen voor betere samenwerking tussen de zorginstellingen maar zorgen ook voor de verbinding met andere bedrijven die actief zijn in de zorgsector.

Actie: Ontwikkeling van een definitie circulaire bedrijvigheid. In aanvulling op de ruimtelijke strategie die wordt ontwikkeld binnen de MTS CS is team Circulaire Economie bezig met de ontwikkeling van een definitie circulaire bedrijvigheid. Deze definitie en bijbehorende methode dient als aanvulling en input op de ruimtelijke strategie.

Actie: Via de ROM neemt provincie Utrecht deel aan de Kopgroep Circulair Financieren⁵. Een groep partijen uit de financiële sector die zich hebben verenigd rondom een gezamenlijk doel: circulair financieren de norm maken in 2030. Hier wordt gekeken naar nieuwe vormen van (circulaire) financiering en kunnen verschillende cases worden ingebracht. De inzet de komende jaren gaat over verdere ontwikkeling van de Kopgroep Circulair Financieren en op toenemen acceptatie en integratie van circulaire businessmodellen.

Actie: In 2022 is er een nulmeting verricht door onderzoeksbureau Royal Haskoning om in kaart te brengen hoeveel circulaire ondernemers de regio Utrecht heeft. In 2024 is deze meting herijkt om te kijken of het aantal circulaire ondernemers toeneemt in de provincie. Hiervoor wordt een Power BI dashboard ontwikkeld.

Actie: Route Circulair heeft een tool ontwikkeld, met steun van de provincie Utrecht, die organisaties kan helpen met het in kaart brengen hoe circulair hun onderneming is (circulaire volwassenheidsmeting). Deze methode is wetenschappelijk ontwikkeld en gevalideerd en biedt een ondernemer na 30 minuten concrete handvaten waar hij of zij mee aan de slag kan gaan om de bedrijfsvoering meer circulair te maken.

Actie: Op dit moment worden circulaire ondernemers (via de ROM) ondersteund in het ontwikkelen van hun business case als hier behoefte aan is. Daarnaast verkennen zij investeringsmogelijkheden voor deze bedrijven. Dit maakt onderdeel uit van de brede opdracht vanuit de provincie aan de ROM.

Actie: In 2025 wordt in de regio Utrecht, in samenwerking met regiopartners, de Circulaire Innovatie Top 2025 georganiseerd. Bij de Circulaire Innovatie Top worden circulaire ondernemers in het zonnetje gezet en worden 'best practices' gedeeld. Tijdens een regionaal evenement worden uit de genomineerden drie winnaars geselecteerd. Deze drie winnaars nemen deel aan de landelijke finale waar geldprijzen te winnen zijn.

Interne rolverdeling

De teams van Circulaire samenleving en Circulaire Economie werken nauw samen. Beide afdelingen initiëren een aantal nieuwe activiteiten waarbij het belangrijk is dat er regelmatig onderlinge afstemming is om de activiteiten zo goed mogelijk op elkaar aan te laten sluiten.

Te verwachten bestuurlijke producten

Definitie Circulaire bedrijvigheid in 2025.

⁵ Leden van de Kopgroep Circulair Financieren zijn vertegenwoordigers vanuit de financiële instellingen ABN AMRO, ING, Invest-NL, Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), NVB, NWB Bank, Rabobank, ROM Nederland, Triodos Bank. Strategische partners van deze kopgroep zijn het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Provincie Utrecht, Gemeente Amsterdam en Europese Investeringsbank.

Coördinatietaken

Hoofddoel

Wij versnellen de transitie door het uitvoeren van een aantal coördinatietaken.

Subdoelen

- Circulaire netwerken onderhouden zoals bijvoorbeeld de Cirkelregio Utrecht.
- Samenwerken met de Utrechtse gemeenten en waterschappen. We maken in 2026 samenwerkingsafspraken met de Utrechtse gemeenten en waterschappen.
- Stimuleren en aanjagen van (burger)initiatieven.
- Verankeren van circulariteit in alle provinciale beleidsdocumenten.
- Meten en monitoren. Wij voorzien Provinciale Staten van de best mogelijke sturingsinformatie.
- Samenwerken met andere provincies, het Rijk, de EU, en internationale partners. We dragen aantoonbaar bij aan het halen van circulaire resultaten in IPO-verband op landelijk en Europees niveau.

Belangrijkste acties vanuit programma Circulaire samenleving

Actie: Het versterken en faciliteren van diverse netwerken waaronder de Alliantie Cirkelregio Utrecht (ACU). De ACU is een overkoepelend netwerk van de drie regioversnellers die in Utrecht actief zijn: Cirkelregio Utrecht, Groene Hart Werkt en Circular Food Valley. Deze regioversnellers zijn lerende netwerken van overheden, kennisinstellingen en bedrijven die een grote bijdrage (kunnen) leveren aan het realiseren van provinciale doelen. De komende periode willen we blijven inzetten op versterking van deze netwerken en de relatie met partners die zijn aangesloten bij het netwerk. De ACU vertegenwoordigt een aantal thema's (ondernemerschap, circulair (ver)bouwen, inkoop, bestuurlijk netwerk, en monitoring) waarbij vanuit ieder thema een trekker is aangewezen, om daarvoor activiteiten te ontplooien en uit te voeren.

- **Beoogd resultaat:** Subsidieverstrekking aan NMU, Groene Hart Werkt en Circular Food Valley voor concrete initiatieven zoals netwerkbijeenkomsten, ondersteuning inwonersinitiatieven, promotie van biobased (ver)bouwen, ketenontwikkeling.
- **Verwacht effect:** Netwerkvorming, kennisdeling en concrete initiatieven die de transitie naar een circulaire samenleving versnellen.

Actie: We maken samenwerkingsafspraken met de Utrechtse gemeenten en waterschappen. Dit wordt in 2025 verder uitgewerkt. Hiervoor zal een kwartiermaker worden aangesteld. Doel van de samenwerkingsafspraken is een versnelling en krachtenbundeling ten aanzien van circulaire ambities en activiteiten die alle deelnemende partijen onderstrepen.

- **Beoogd resultaat:** Start met samenwerkingsafspraken met een groep koplopende gemeenten in 2025.
- **Verwacht effect:** Door samenwerking effectiever en efficiënter werkende overheden op het programma Circulaire samenleving, meer impact maken met de beschikbare middelen.

Actie: Daarnaast zullen er diverse circulaire initiatieven worden ondersteund. Denk hierbij bijvoorbeeld aan inwonersinitiatieven (via NMU), De Week van de Circulaire Economie waaromheen veel nevenactiviteiten georganiseerd kunnen worden, en andere circulaire dagen (zoals bijvoorbeeld de Dag van de Reparatie 2025).

- **Beoogd resultaat:** Een aantal concrete initiatieven en bijeenkomsten, waaronder de De Dag van de Reparatie in 2025 en activiteiten in de week van de circulaire economie.
- **Verwacht effect:** Meer maatschappelijk draagvlak en bewustwording rondom de circulaire samenleving.

Actie: Het team Circulaire samenleving zet zich in voor kennisdeling, kennisontwikkeling, en beleidsontwikkeling binnen de provinciale organisatie. De relatie met andere provincie programma's zal worden onderhouden. Kennis wordt gedeeld via bijeenkomsten, evenementen, presentaties, het opstellen en uitvoeren van een kennisagenda etc.

- **Beoogd resultaat:** Samenwerkingsafspraken met gemeenten over de wijze waarop we burgers betrekken bij de circulaire samenleving en de politieke besluitvorming daarover, een opgericht toekomstpanel en een prijsvraag die inwoners(initiatieven) de kans biedt om hun circulaire ideeën uitgevoerd te krijgen.
- **Verwacht effect:** Meer maatschappelijke bewustwording over-, draagvlak voor- en initiatieven ten behoeve van de circulaire samenleving.

Actie: Het team Circulaire samenleving onderhoudt nauwe betrekkingen met de voor de circulaire samenleving relevante Haagse ministeries, waaronder I&W, Klimaat en Groene Groei, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en Economische Zaken. Met het IPO en onze partners uit de regio stellen we een lobby-agenda op en leveren we inbreng voor het Rijksbeleid, bijvoorbeeld waar het gaat om het uitbreiden van producentenverantwoordelijkheid en het uitfasen van schadelijke, lineaire stoffen en producten (denk bijvoorbeeld aan purschuim). Op Europees niveau werken we met het Huis van de Nederlandse Provincies (HNP), partners uit de provincie Utrecht en andere Europese regio's aan het verkrijgen van Europese subsidies.

- **Beoogd resultaat:** Een lobbyagenda en minimaal één Europese subsidieaanvraag.
- **Verwacht effect:** Nationale regelgeving wordt aangepast om meer ruimte te geven aan de groei van de circulaire economie en we kunnen in de provincie Utrecht meer circulaire ambities realiseren met behulp van Europese financiering.

Actie: Zowel intern als extern wordt er aandacht gegeven aan de focusthema's en coördinatietaken. Via de huidige communicatiemiddelen zoals de website, intranet, nieuws-/persberichten, narrowcasting (informatie via interne openbare beeldschermen) en events, e.d. zullen we zowel de provincie zelf, als partners, stakeholders, maatschappelijke organisaties bedrijven en inwoners up-to-date houden over nieuws, initiatieven en ontwikkelingen. Dit wordt versterkt door fotografie, video's, interviews voor media (en/of podcasts) en infographics e.d. Hiermee laten wij onze aanpak zien, creëren wij bewustwording, zorgen wij voor betrokkenheid, gaan we motiveren en inspireren en delen we onze kennis met stakeholders, partners en andere belanghebbenden. Ook presenteren we de provincie als voorbeeld: wij laten als provincie zien wat wij doen, welke mijlpalen we hebben bereikt, waar circulariteit in onze provincie is toegepast en hoe dat tot stand gekomen is.

Beoogd resultaat: We bereiken een groot publiek van organisaties en particulieren met goede voorbeelden over de circulaire samenleving en de positionering van de provincie als voorbeeld.

Verwachte effect: Meer (maatschappelijke) bewustwording en kennisdeling over de circulaire samenleving en daardoor een snellere transitie.

Toelichting op de acties

Wij verwachten dat de bovenstaande activiteiten (monitoring, communicatie, netwerken, beleidsbeïnvloeding etc.) noodzakelijk zijn om het gehele programma van de MTS tot een succes te maken.

Interne rolverdeling

Het thema coördinatietaken bestaat uit veel activiteiten, die er allemaal op gericht zijn de transitie te versnellen. Programma Circulaire samenleving neemt het voortouw en voert coördinatietaken uit. Daar waar nuttig en nodig

(bijvoorbeeld rond kennisontwikkeling en kennisdeling) zoekt team Circulaire samenleving de samenwerking met anderen binnen en buiten de organisatie.

Te verwachten bestuurlijke stukken

- Samenwerkingsafspraken, GS medio 2025
- Evaluatie samenwerkingsafspraken, GS 2027
- Monitoringsrapportages (zie hoofdstuk voortgangsrapportages in dit UVA CS)
- Eventuele besluiten rond deelname aan Europese subsidieaanvragen en/of andere samenwerkingsverbanden

Voortgangsrapportages

In de jaarlijkse P&C-cyclus zijn (in begroting en jaarrekening) enkele indicatoren opgenomen ten aanzien van de circulaire samenleving. Voor 2025 gaat het om de hoeveelheid restafval in de provinciale organisatie en in de gehele provincie. Die monitoring is er beknopt. Daarom stuurt het team Circulaire samenleving aanvullend jaarlijks een brief over de voortgang van het programma Circulaire samenleving aan PS, passend in het voornemen van een beknopte rapportage in de P&C-cyclus en een uitgebreidere rapportage in de beleidscyclus. Het voornemen van team Circulaire samenleving is wel om te onderzoeken of de huidige 'Klimaatparagraaf' in de P&C-cyclus kan worden aangevuld met informatie over andere duurzaamheidsthema's, zoals Circulaire samenleving.

Eens in de twee jaar wordt een monitoringsrapportage opgesteld conform het monitoringsplan in de MTS CS. Deze wordt -in dat jaar- verzonden als bijlage bij de jaarlijkse voortgangsbrief aan PS. Deze monitoringsrapportage richt zich voornamelijk op het effectniveau: welke veranderingen zien we in de samenleving en de organisatie optreden ten aanzien van circulariteit? En gaat het 'de goede kant op'? Een deel van de indicatoren die we daarvoor gebruiken komt voort uit rapportages van/voor andere beleidsthema's. Dit gaat om de monitor footprint, de klimaatmonitor, de monitor omgevingsvisie en de bedrijvenmonitor. Wij nemen deze indicatoren ook in onze monitoringsrapportages bij de MTS CS op om op een laagdrempelige manier inzicht te geven, zonder dat Statenleden informatie bij elkaar moeten puzzelen uit verschillende bronnen.

Daarnaast zijn wij voornemens om bij de jaarlijkse voortgangsbrief aan PS te rapporteren over de voortgang van de realisatie van deze uitvoeringsagenda. Dat is een rapportage op inspanningsniveau: doen we de dingen die we ons hadden voorgenomen? Wij hebben bij de belangrijkste activiteiten aangegeven wat het beoogd resultaat en het verwacht effect is. In de voortgangsbrief aan PS geven wij aan in hoeverre wij die beoogde resultaten en verwachte effecten (denken te) bereiken.

Te verwachten bestuurlijke stukken

- Voortgang op enkele indicatoren via de reguliere P&C-cyclus, jaarlijks
- Voortgangsbrief aan PS over voortgang van de uitvoeringsagenda, jaarlijks
- Monitoring MTS CS conform monitoringsplan, tweejaarlijks vanaf 2026⁶, bij te voegen als bijlage bij bovengenoemde voortgangsbrief

⁶ Bij besluitvorming over de MTS CS eind 2024 is een o-meting bijgevoegd, vandaar startjaar 2026.

Financiën

Verdeling capaciteit en middelen over de thema's

In de MTS CS is een grove en indicatieve verdeling van middelen over de thema's en coördinatietaken gemaakt. Deze is hieronder opgenomen.

Onderwerp	Budget 2025	Budget 2026 en 2027
Team CS (inzet 3,2 FTE bovenop 3 structurele FTE)	€ 400.000	€ 400.000
Bijdrage klimaat en facilitair*	€ 100.000	€ 100.000
Opdrachtgeverschap, inkoop en subsidies	€ 200.000	€ 250.000
Ruimte	€ 100.000	€ 150.000
Circulair (ver)bouwen	€ 100.000	€ 150.000
VTH	€ 300.000	€ 400.000
Bedrijven en ketens	€ 400.000	€ 500.000
Coördinatietaken	€ 350.000	€ 450.000
10% overleg, afstemming**	-	-
20% vrij besteedbaar**	€ 50.000	€ 100.000
Totaal	€ 2.000.000	€ 2.500.000

Toelichting tabel

*Er is afgesproken om vanuit het programma Circulaire samenleving een bijdrage te leveren aan het programma klimaatmitigatie (CO₂-reductie) en voor de inzet van een duurzaamheidsexpert bij het team facilitair. Bijdrage klimaat is € 80.000 in 2025, € 65.000 in 2026, € 205.000 in 2027 en € 100.000 in 2028. Bijdrage kosten FTE facilitair € 30.000 in 2025 en 2026

**We ramen 70% van de capaciteit voor directe inzet voor activiteiten in dit uitvoeringsplan, ca. 10% voor overleg en afstemming en ca. 20% als vrije ruimte, in te zetten voor het inspelen op kansen en onverwachte zaken.

Deze verdeling is indicatief, zoals aangegeven in de inleiding is flexibiliteit nodig in de uitvoering.